

GrønsagsNYT

Nr. 2 // 26. marts 2018

Aktuelt

Foråret trækker ud men ifølge prognosen for jordtemperatur, vil denne stige markant inden for den nærmeste tid og dermed aktiviteterne i marken. Se nedenstående link til jordtemperaturen.

Jordtemperatur

https://www.landbrugsinfo.dk/Planteavl/Vejret/Sider/PL_Jordtemperatur.aspx

INDHOLD

Aktuelt.....	1
Lovstof og regler	1
Nyt om kemi	2
Nyt om enkelte grønsagskulturer:	3
Løg	3
Gulerødder.....	4
Pastinak/persillerod	6
Rødbeder	6
Jordskokker.....	6
Arrangementer	7

Lovstof og regler

Kvælstofprognosen 2018

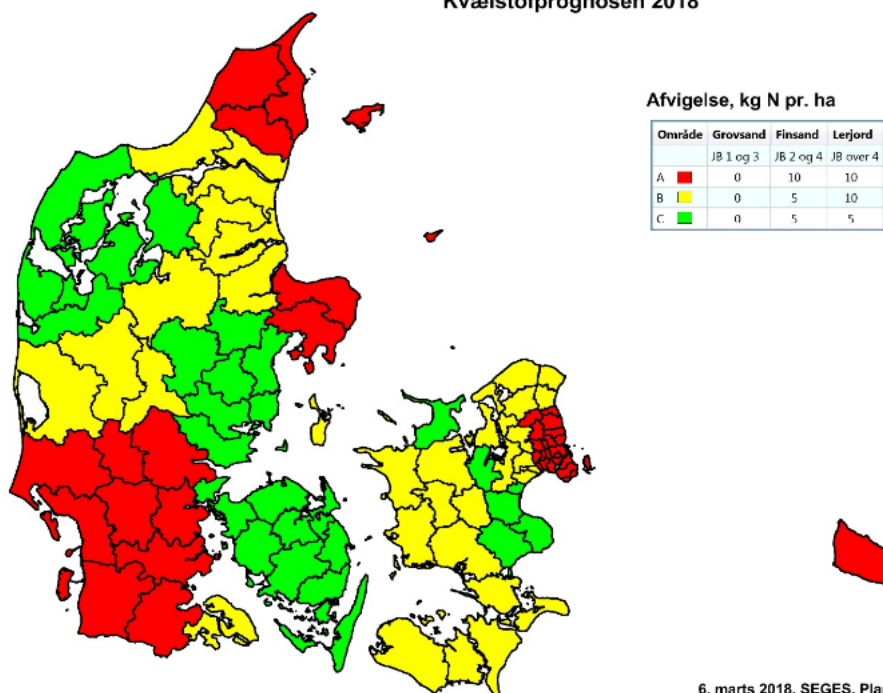
Afvielser fra det normale behov for tilførsel af kvælstof, kg N pr. ha. Område A, B og C er vist på kortet og i [kommunetabellen](#).

Område	GrovsandJB 1 og 3	FinsandJB 2 og 4	LerjordJB over 4
Område A	0	10	10
Område B	0	5	10
Område C	0	5	5

Inddelingen af landet i områder er foretaget på grundlag af afvielser i nedbørsmængden i perioden fra september 2017 til udgangen af februar 2018 i forhold til samme periode i årene 2007-2017.

På landsplan vil kvælstofprognosen resultere i et kvælstofbehov, der er lidt over 9.000 tons eller omkring 3,6 kg N pr. ha større end normalt.

Kvælstofprognosen 2018

Hvor gælder prognosen?

Prognosens angivelser i tabellen og på kortet anvendes på marker med vinterkorn eller forårssåede afgrøder med et kvælstofbehov, uanset om der er tilført husdyrgødning eller ej. Prognosen gælder ikke for afgrøder, der har en stor kvælstofoptagelse i løbet af efteråret og vinteren, dvs. græs, vinterraps og lign., men den gælder for vinterkorn. Prognosen gælder for både vandede og uvandede jorder.

Nyt om kemi

Der er givet dispensation til brug af Select 240 EC i perioden 15. april til 13. august 2018 og med følgende betingelser:

- Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse af enårig rapgræs i jordbær, løg (kepaløg, skalotteløg og hvidløg), gulerod, pastinak, persillerod, knoldselleri, rødbede, havefrøkulturner og planteskolekulturner
- Der er anvendelses- og opbevaringsforbud efter 13. august 2018
- Må i jordbær og løg (kepaløg, skalotteløg og hvidløg) ikke anvendes senere end 40 dage før høst
- Må i gulerod, persillerod, pastinak, knoldselleri og rødbede ikke anvendes senere end 60 dage før høst
- Max dosering er 0,5 l pr. behandling
- Må max anvendes to gange
- Må ikke anvendes nærmere end 20 meter fra vandmiljøet.

Nyt om enkelte grønsagskulturer:

Løg

Sålæg

Selvom foråret trækker ud, så er der kommet lidt gang i lægning af stikløg, og såløgene skal sås, så snart at jorden er tjenlig til det, men heller ikke før. Løgfrø begynder at spire ved 4-5 oC. Husk at der skal placeres startgødning, mindst 180 kg 12-23-0 eller 200 kg 18-20-0. Selvom der nu er et fosforloft på ejendomsniveau (se sidste GrøntsagsNyt), kræver løgene stadig 40-50 kg forfor pr. ha for at give fuldt udbytte. Placeringen skal være 2 cm fra frøet.

Stenfræsning kan kraftigt anbefales, men det kræver lidt tålmodighed; jorden skal være mere tør end til klargøring med såbedsharven. Stenfræsning giver et perfekt såbed, og man undgår en del af stenene ved høst. På jord der ikke forårspløjes, anbefales det at løsne forud med en stubharve, inden der køres med stenfræseren.

Husk at kontrollere sådybden. Hvis såbedet er optimalt med fugtighed og struktur, skal løgfrøene sås i 1,5-2 cm's dybde, som desuden skal tilpasses efter vejruddsigten. Mere end 5 mm regn kort tid efter såning giver en dårligere spiring. Så ved udsigt til regn inden for et døgn efter såning, er det bedre at vente til efter regnen.

Hvis det er lidt knoldet og tørt, skal løgfrøene sås lidt dybere, men såning dybere end 2,5 cm frarådes og absolut ikke mere end 3 cm's dybde.

Brug kun frø med høj spireevne (over 90 %).

Frøet skal være bejdset med svampe- og insektmidler. Løgfluen kan være totalt ødelæggende, hvis der ikke er brugt insektbejdset frø. Primed frø anbefales for at få en mere ensartet fremspiring.

Efter såning og inden fremspiring af løgene sprøjtes med [Stomp CS](#), [Fenix](#). Der kan måske også anvendes [Boxer](#). For at få den bedste virkning skal sprøjtningen udføres på fugtig jord. Valg af midler og dosering rettes ind efter jordtype. Jo sværere jord, jo højere dosering og mindre risiko ved anvendelse af Boxer. Et godt bud er 1,6 l Stomp CS + 0,4 l Fenix pr. ha. På svær jord kan doseringen af Fenix øges lidt. Det er meget vigtigt, at der udføres en god bekæmpelse med jordmidlerne og med så høj dosering som muligt. Det gør den efterfølgende ukrudtssprøjtning meget nemmere.

Det er meget vigtigt, at såudstyret er i tiptop stand, så frøene bliver placeret i den rigtige afstand og dybde. Slidte dele på såmaskinen skal skiftes, og der skal køres langsomt. Vær også opmærksom på, om frøet slipper på det rette tidspunkt; sugetrykket kan være for højt.

Lagring

Der er en del lagre, hvor frosten trak ind og nogle af løgene gennemfros. Som tidligere, viste det sig også i år, at man skal vente med at sortere løgene, til de er helt tøet op. De må ikke håndteres, når de er frosne.

Men generelt ligger der en rigtig god kvalitet på lagrene, især når vi tager høstbetingelserne i betragtning.

Hold godt øje med lagrene nu og på ikke kølede lagre, må der så vidt muligt kun beluftes, når udetemperaturen er under 5 °C. Temperaturen på lageret skal holdes på 5-6 °C, så længe det overhovedet er muligt. Der er øget risiko for spiring i år, i de marker der var angrebet af løgskimmel.

Hvis der er ledig kapacitet på kølelageret, og der er løg på løslager af god kvalitet, kan det lade sig gøre at fylde disse løg i kasser og sætte dem på køl. Det skal selvfølgelig kun gøres, hvis det forventes, at løgene skal gemmes til juni. Flytning til køl giver bedre holdbarhed med hensyn til sygdomme, men håndteringen kan betyde, at spiringen sættes i gang. Især kan det gå hurtigt, efter at løgene tages ud fra lageret. Det skal derfor kun være løg, der er behandlet korrekt med Antergon.

Økologiske løg

Sålæg

Der er en del økologiske løg der bliver sået. Vedrørende såbed gælder de samme regler som for konventionelle løg. De økologiske sålæg skal også sås, så snart jorden er tjenlig. Det dur ikke at vente for at prøve at lave et falsk såbed. Vækstsæsonen i Danmark er i forvejen for kort og de økologiske løg gror langsommere end de konventionelle. Der kan dog så ½ cm dybere, så der kan strigles inden fremspiring. På let jord skal strigling inden fremspiring undgås pga. risiko for sandflugt. Der skal også her placeres startgødning. Der kan bruges Binadan, Øgro eller lignende produkter og der skal bruges så meget, som maskinen kan lægge ud, op til 600-700 kg pr. ha. Husk at udsætte såningen, hvis der er udsig til regn.

Planteløg

Efter at løgplanterne er afhærdet (se sidste løgnyt) skal de plantes så snart det kan lade sig gøre og jorden er klar til det. Husk, at overfladen af potten skal flugte med overfladen af jorden. Dybere plantning giver problemer med efterfølgende rensning med radrenser og robot. Mere overlig plantning gør det vanskeligere for planterne at få fat. Husk at vande straks efter plantning med 15 mm vand. Afstanden mellem blokkene skal være så ensartet som muligt, for at der ikke væltes for mange ved lugning, senere.

Gulerødder

Efter længere tid med frost er det nu blevet tid til at så gulerødder. Der er ikke kommet mere nedbør end, at hvis blot det holder tørt den kommende uge, gælder det om at få sået alle de tidlige og gøre jorden klar til såning af økologiske gulerødder.

Gulerødder til tidlig høst sås med lavt plantetal (f.eks. 60-70 pl/meter række). Plantetallet øges herefter for de senere hold. Marker tiltænkt høst midt i september og frem sås med fuld plantetal. Fuld plantetal afhænger af rækkeafstanden og den ønskede størrelse men typisk ligger det omkring 100 pl/m rk. i gulerødder til halmdækning eller vinteropbevaring. Ved en spireprocent på ca. 85 % minus et marktab på ca. 10 % og rækkeafstand på 50 cm svarer det til, at frømængden stiger fra ca. 1,6 mio til 2,6 mio. frø pr. ha. Det er kun de tidlige gulerødder til høst i juli-august og først i september, som bliver sået med stigende plantetal fra de 60-70 pl/meter række. Anvendes primed frø skal man regne med 7-10 % flere fremspirende planter. Der kan dog være nogen variation alt efter frøenes kvalitet. Derfor er det altid en god ide at lave en spiretest inden såning.

De først såede gulerødder har kun lige brudt i kimroden, men så snart solen begynder at skinne, kommer de hurtigt under fiberdugen.

Efter længere tid med frost er det nu blevet tid til at så gulerødder. Der er ikke kommet mere nedbør end, at hvis blot det holder tørt den kommende uge, gælder det om at få sået alle de tidlige og gøre jorden klar til såning af økologiske gulerødder.

Gulerødder til tidlig høst sås med lavt plantetal (f.eks. 60-70 pl/meter række). Plantetallet øges herefter for de senere hold. Marker tiltænkt høst midt i september og frem sås med fuld plantetal. Fuld plantetal afhænger af rækkeafstanden og den ønskede størrelse men typisk ligger det omkring 100 pl/m rk. i gulerødder til halmdækning eller vinteropbevaring. Ved en spireprocent på ca. 85 % minus et marktab på ca. 10 % og rækkeafstand på 50 cm svarer det til, at frømængden stiger fra ca. 1,6 mio til 2,6 mio. frø pr. ha. Det er kun de tidlige gulerødder til høst i juli-august og først i september, som bliver sået med stigende plantetal fra de 60-70 pl/meter række. Anvendes primed frø skal man regne med 7-10 % flere fremspirende planter. Der kan dog være nogen variation alt efter frøenes kvalitet. Derfor er det altid en god ide at lave en spiretest inden såning.

Til de første såede gulerødder, som dækkes med fiberdug/plastik, vil der normalt være rigeligt med fugt i jorden under hele fremspiringsperioden. Man bør derfor kunne forvente en sikker fremspiring og god virkning af Stomp i de første såede gulerødder. Doseringen er max 1,6 l pr. ha med Stomp CS. Uanset jordtype og nedbørsforhold bør man ikke gå ned i dosering. Risikoen for at det flyttes med nedbør ned til rødderne, som med den gamle Stomp, er mindre. Stomp CS kan evt. suppleres med Command for at opnå en bredere virkning. Ifølge etiketten bør Command udbringes straks efter såning og ikke senere end 5 dage før fremspiring. Når Command og Stomp kombineres og anvendes til de tidligt såede gulerødder, hvor fremspiringen er langsom, skal man forvente en noget kraftigere virkning end senere på sæsonen og dermed også en lille risiko for skader på gulerødderne.

Senere på foråret og efterhånden, som jorden bliver mere tør og fremspiringen hurtigere, kan man med fordel skifte fra Stomp og over til 1 l Fenix pr. ha som jordmiddel.

Efter gulerøddernes fremspiring sprøjtes med Fenix. Ifølge etiketten må man anvende 2 x 0,5-0,75 l Fenix pr. ha efter fremspiring. Pas på med Fenix under fiberdug. Gulerødderne vil være mere følsomme for svidningsskader. Risikoen for skader bliver mindre ved at sprøjte hyppigere med lavere dosering.

Anvend ikke Boxer i gulerødder, mens gulerødderne er små. Gulerødderne bør have 2-3 løvblade, før der anvendes Boxer. Hold godt øje med sort natskygge og vent med Boxer, til de første sort natskygge viser sig. De er lette at kende på de små spidse kimblade.

Pastinak/persillerod

Det er endnu for tidligt at så pastinak/persillerod. For begge arter gælder, at de er meget langt tid om at spire. Det er ikke ualmindeligt, at der i maj måned går op til 30 dage fra såning til fremspiring, hvis der anvendes ikke-primed frø. Hvis man sår i marts-april måned, hvor jordtemperaturen er lavere, vil der gå endnu længere tid med fremspiring og dermed også øget risiko for rodbænd og fremspiringsproblemer. Hvis der sås pastinak/persillerod på nuværende tidspunkt, bør de dækkes med fiberdug.

Rødbeder

Det er endnu for tidligt at så rødbeder. Selv, hvor der dækkes med fiberdug, vil risikoen for rodbænd og plantetab være stor.

Jordskokker

Jordskokker lægges, så snart jorden kan bære en traktor. Man skal ikke, som for kartofler, vente på, at jordtemperaturen stiger. Jordskokkerne tåler fint kold jord.

Efter lægning holder man godt øje med ukrudt i de konventionelle jordskokker og sprøjter lige inden fremspiring med Roundup. Efter fremspiring kan man anvende Boxer (max. 4 l/ha pr. sæson). Pas på, Boxer er hård ved jordskokkerne.

I de økologiske jordskokker strigles overfladisk med 7-10 dages mellemrum. Her skal man ikke vente på, at ukrudtet spirer frem. Striglen virker bedst, lige inden ukrudtet spirer frem.

Ofte lægges jordskokker i kamme med kartoffellægger og renholdes med f.eks. øko-hypper eller rullestjernerenser. Her køres også med fast interval, uanset om der er ukrudt eller ej. Det er vigtigt, at jordskokkerne holdes rene for ukrudt, så længe de tåler behandlingerne. Jordskokker har forholdsvis oprette stængler og skygger ikke for ukrudt på samme måde som kartofler.

Arrangementer

31. maj Ukrudtsmarkvandring med løgavlerforeningen på Sjælland og besøg på Flakkebjerg. Peter Hartvig deltager.
19. - 21. juni Sommertur med løgavlerforeningen til Østrig, Slovakiet og Ungarn. 3 lande på 3 dage!

Læs de seneste nyheder på www.gartnertidende.dk

REDAKTØRER

Ole Scharff

Tlf: 87 40 66 34 / Mobil: 40 73 19 58
ohs@seges.dk

Lars Møller

Tlf: 40 84 30 11
lrm@seges.dk

Karina Frandsen

Tlf: 87 40 66 12 / Mobil: 21 64 80 85
kfr@seges.dk

Emma Christiani Skov

Tlf: 87 40 66 01 / 30 66 61 78
esko@seges.dk

Pernille Kynde
Barselsorlov

Richard de Visser

Tlf: 87 40 66 10 / Mobil: 30 53 87 16
rdv@seges.dk

Peder Krogsgård

Tlf: 40 37 46 51
pkl@seges.dk